

greppa näringen

Ekonomi i klimatåtgärder

Klimatkollenkurs 2020, Carin
Clason
Underlag från Maria Fermvik

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Minskat klimatavtryck-bättre resursutnyttjande och bättre lönsamhet?

-Ja, så brukar vi säga att det är!

Tänk efter 1 minut eller 2 och fundera ut exempel
som du skulle vilja visa/diskutera med
lantbrukaren!

Varje gård är unik!

Vad måste man ta hänsyn till när man bedömer den ekonomiska effekten av åtgärden?

Tänk om vi kunde räkna ut kronor på koldioxidekvivalenterna?

› Många jobbar på det!

Inkalvningsålder-bra exempel på klimat och ekonomi

Växthusgasutsläpp från fodersmältning och foder vid olika inkalvningsålder.

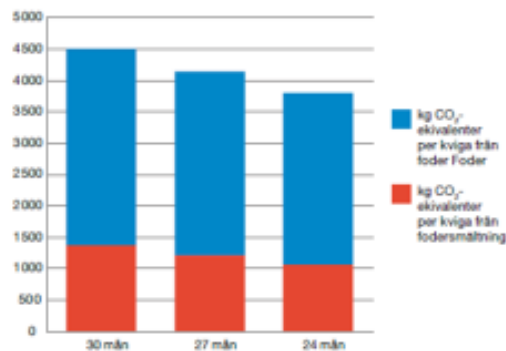

Diagram 1: Totala växthusgasutsläpp per kviga vid olika inkalvningsålder.

*Foderstatsberäkningarna är utförda enligt NORFODI, kviporna är alla höstfödda och metanutsläppen har beräknats enligt Lindgren 1980. Inkalvningsvikten är beräknad till 580 kilo i alla alternativen.

Sänkt inkalvningsålder

- › Inkalvningsvikt 580 kg
- › 27 mån → 24 mån ger 46 000 kr/år och minskade utsläpp av klimatgaser med ca 15 ton CO₂-ekv, motsvarande 5 bilars utsläpp

Total foderåtgång per kviga vid olika inkalvningsåldrar

Inkalvnings-ålder	Vall (kg ts)	Bete (kg ts)	Spannmål (kg)	Färdigfoder kalv (kg)	Koncentrat (kg)	Mineral-foder (kg)
24 mån	2 267	1 766	234	56	31	18
27 mån	2 835	1 818	216	68	0	35
30 mån	3 372	1 867	253	68	0	40

Kostnader för uppfödning av kvigor vid olika inkalvningsålder

Inkalvnings-ålder	Foder per kviga (kr)	Arbete per kviga (kr)	Övriga kost. per kviga(kr)	Antal kvigor	Total kostnad (kr)	Kostnad per år (kr)
24 mån	5 164	1 616	989	85	660 365	330 183
27 mån	6 035	1 818	1 062	95	846 925	376 411
30 mån	6 914	2 020	1 135	105	1 057 245	422 898

Västergötland, sandig jord
100 ha åkermark (70 ha vall, 20 ha vårkorn och 10 ha höstvetes)
80 mjölkcor, avkastning 9 500 ECM
Flytgödsel

- › Genom att förbättra kvaliteten på ensilaget kan andelen grovfoder i foderstaten öka.
- › Ger en ekonomisk besparing på 712 kr per ko. Med 80 kor blir det 57 000 kr per år.
- › Samtidigt minskar utsläppen av växthusgaser med motsvarande utsläppen från att köra bil två varv runt jorden.

Foderåtgång per ko under 8 månader i stall

	Ensilage (kg ts)	Kross (kg)	Unik 52 (kg)
Ensilage med hög smältbarhet (79,7%)	3 619	1 240	618
Ensilage med medelsmältbarhet (75,2%)	3 283	1 625	822
Skillnad	336	-385	-204
Pris kr per kg	1,35	1,44	3
Skillnad i foderkostnad/ko	454	-554	-612

Östergötland, mellanlera
210 ha åkermark (120 ha höstvet, 60 ha vårkorn och 30 ha höstraps)
200 sugor och 1000 slaktsvinsplatser

- › Egen odling av åkerböna som proteinfoder minskar beroendet av soja, och klimatpåverkan från gården minskar.

	Med Soja		Med åkerböna	
	%-andel	kg/slaktgris	%-andel	kg/slaktgris
Spannmål	89	214	80	196
Sojamjöl	8	19	-	-
Åkerböna	-	-	12	29
Rapsmjöl	-	-	5	12
Övriga ingredienser (Lysin, fytas etc)	3	7	3	7

Odla eget proteinfoder

- › Exempelgården är väldigt spannmålsintensiv, Genom att odla åkerbönor var 7:e år minskar kvävebehovet med 2754 kg/år, motsvarande 30 300 kr.
- › Samtidigt får man en förfruktseffekt som antas höja veteskördarna med 600 kg/ha efterföljande år. Trots det minskar mängden vete för avsalu, då totalt vetearealen minskar med 30 ha.

	Resultatpåverkan
Minskad kväveanvändning	30 300 kr
Mindre spannmål för avsalu	-16 200 kr
Minskad foderkostnad	700 kr
Totalt	14 800 kr

- Sparsam körning kan minska dieselkostnaderna med uppåt 20 procent i vissa moment. Handlar om att köra på rätt sätt och planera körningen. Jordbruksverket har upphandlat aktörer som utför kostnadsfria utbildningar i sparsam körning runt om i landet. Tipsa om att lantbrukaren kan anmäla intresse på <https://www.jordbruksverket.se/kurserochseminarier/intresseanmalantillkurserisparsamkorning>

Gröda	ha	liter/ha	Total dieselkostnad, kr
Höstvete	65	70	50050
Sockerbetor	25	130	35750
Korn	30	70	23100
Raps	20	60	13200
Totalt	140		122100
		BESPARING 10%	12210 kr

Använd Greppas [investeringskalkyl](#) för att beräkna pay-offtider, investeringsutrymme och vilken vinst du behöver för att investeringen ska löna sig.

Vilken beräkning vill du göra?

- ☐ Investeringsutrymme
- ☒ Payoff-tid
- ☐ Behövd årlig besparing/vinst

Ränta, %	5.0
Vinst/besparing per år, kr	1600.0
Investeringskostnad, kr	25000.0

Beräkna

Pay-offtid **31.2 år**

Läs av gården och lantbrukaren!

› Ta upp något eller några beräkningsexempel

Ta hem broschyrer från Greppa Näringen, många lantbrukare, vill kolla själva efteråt!

